

NATURRESERVAT I STÄDER

Ofta uppstår intressekonflikter om hur marken i en stad ska användas. När en stad växer snabbt leder det ofta till att staden förtätas. Det kan innebära att naturområden bebyggs.

År 2014 beslutade kommunen att det gulmarkerade området på bilden skulle bli naturreservat. Ett naturreservat är ett område som skyddas av lagen och där stora ingrepp i naturen är förbjudna.

Vad finns det för fördelar och nackdelar med att bilda fler naturreservat i städer? Resonera i pratbubblorna.

Tänk på stadens miljö,
invånare och utveckling

Fler naturreservat i en stad är positivt därför att...

Fler naturreservat i en stad är negativt därför att...

Uppgift 25

Vad finns det för fördelar och nackdelar med att bilda fler naturreservat i städer?
Resonera i pratbubblorna. Tänk på stadens miljö, invånare och utveckling.

Uppgiften prövar följande del av kunskapskravet

Eleven har **grundläggande/goda/mycket goda** kunskaper om samspelet mellan människa, samhälle och natur, och visar det genom att föra **enkla och till viss del/utvecklade och relativt väl/välutvecklade och väl** underbyggda resonemang om orsaker till och konsekvenser av befolkningsfördelning, migration, klimat, vegetation och klimatförändringar i olika delar av världen.

Bedömningsaspekter

- I vilken utsträckning eleven tar upp relevanta fördelar och nackdelar med att bilda fler naturreservat.
- I vilken utsträckning elevens fördelar och nackdelar underbyggs med orsakssamband/orsakssamband som förtydligas.

Beskrivning av progressionen

Belägg för nivå E	Belägg för nivå C	Belägg för nivå A
Eleven tar upp en relevant fördel och nackdel med att bilda naturreservat i städer.	Eleven tar upp relevanta fördelar och nackdelar med att bilda naturreservat i städer.*	Eleven tar upp relevanta fördelar och nackdelar med att bilda naturreservat i städer.*
Antingen fördelen eller nackdelen underbyggs med orsakssamband .	Både en fördel och nackdel underbyggs med orsakssamband , varav ett förtydligas genom att flera faktorer relateras till varandra på ett meningsfullt sätt eller att eleven använder ett relevant exempel.	Både en fördel och nackdel underbyggs med orsakssamband som förtydligas genom att flera faktorer relateras till varandra på ett meningsfullt sätt eller att eleven använder ett relevant exempel.
Exempel på ett orsakssamband: <i>...eftersom det hjälper till att djurens och växternas naturliga miljö bevaras så att de kan överleva.</i>	Exempel på ett orsakssamband som förtydligas: <i>...eftersom naturen bevaras och kommer finnas kvar länge vilket leder till att olika djur och växter som kan vara på väg att dö ut kan överleva vilket gör att vi får en bättre mångfald i naturen.</i>	Exempel på ett orsakssamband som förtydligas: se C.

***Kommentar:** För belägg för nivå C och A ska eleven ta upp relevanta fördelar och nackdelar med naturreservat. Det innebär att eleven tar upp en fördel och nackdel, samt åtminstone ytterligare någon fördel eller nackdel.

Relevanta fördelar och nackdelar kan handla om:

- **Fördelar:** ökad artrikedom/biologisk mångfald, friluftsliv, naturreservaten bildar ”lungor” i stadslandskapet, ökad livskvalitet för stadens invånare, renare luft, invånarna får bättre hälsa av att vistas i naturen, vacker miljö.
- **Nackdelar:** marken kan behövas till annat t.ex. bostäder eller infrastruktur, stadens geografiska tillväxt kan påverkas negativt, en stor yta som relativt få av invånarna nyttjar.

Vanliga anledningar till att elevsvar inte ger belägg för nivå E

Eleven argumenterar vage eller alltför generella, t.ex. *Det är dåligt för djuren i skogen* eller *Det tar väldigt mycket plats från annat*.

Exempel på elevsvar som ger belägg för nivå E

Fler naturreservat i en stad är positivt därför att... *man får mer orörd natur vilket är bra eftersom det är en viktig livsmiljö för djuren som lever där.*

Fler naturreservat i en stad är negativt därför att... *Man får mindre yta att bygga bostäder på.*

Kommentar: Eleven tar upp en relevant fördel (livsmiljö för djuren) och nackdel (ytan) och fördelen underbyggs med ett orsakssamband (mer orörd natur → erbjuder djur livsmiljö).

Exempel på elevsvar som ger belägg för nivå C

Fler naturreservat i en stad är positivt därför att... *Det är bra för djuren och så skyddar man gammal fin och nyttig miljö. Det är oftast mycket nostalgi och mycket fina minnen inblandat och dessutom är det oftast trevligt för människor att ha kvar stora fina skogsområden.*

Fler naturreservat i en stad är negativt därför att... *För stadens utveckling är det dåligt eftersom att det blir mindre plats att utvidga staden och det kan se ned infrastrukturen eftersom man inte får bygga vägar i skogen. Det skulle bli enklare att ta sig till olika platser i staden om det byggdes fler vägar.*

Kommentar: Eleven tar upp två relevanta fördelar (bra för djuren och skyddar trevlig miljö) och en relevant nackdel (infrastrukturen påverkas negativt). Resonemanget om den andra fördelen innehåller orsakssamband (skyddar miljö → trevligt för människor samt skyddar naturen → bra för djuren). Nackdelen underbyggs med ett orsakssamband som förtydligas genom att eleven förklarar hur infrastruktur (vägar) påverkar resandet i staden (färre vägar → sämre infrastruktur → försvårar resandet i staden).

Exempel på elevsvar som ger belägg för nivå A

Fler naturreservat i en stad är positivt därför att... *Man behåller en del av naturen. Det blir en trevligare miljö att bo i. Dessutom så sparar man många organismer och slipper obalans i de ekosystem som finns där. Dessutom kan växterna skapa syre och en frisk luft samtidigt som de tar upp en del av koldioxiden som släpps ut av alla avgaser.*

Fler naturreservat i en stad är negativt därför att... *våra städer växer och fler invånare behöver få plats. Bildar man fler naturreservat istället för att bygga bostäder ökar bostadsbristen och särskilt ungdomar kan bli utan bostad. Finns det inga bostäder slutar tillväxten av staden och det blir mindre arbetskraft vilket kan påverka stadens utveckling negativt.*

Kommentar: Eleven tar upp två relevanta fördelar (bidrar till trevlig miljö och är livsmiljö för organismer) och en relevant nackdel (tar plats som hade kunnat användas till bostäder). Elevens resonemang om de organismer som finns i området underbyggs med orsakssamband som förtydligas (organismer bevaras → balans i ekosystem → bättre luft → ger syre och tar upp koldioxid). Resonemanget om nackdelar innehåller även det ett orsakssamband som förtydligas eftersom eleven visar hur olika faktorer relaterar till varandra (naturreservat → mindre plats för bostäder → bostadsbrist → minskad befolkningstillväxt → minskad arbetskraft).